

بەش: زمانی کوردى

کۆلێژ: زمان

زانکۆ: سەلاحەدین

بابەت: ئەدەبى ھاوچەرخ

پەرتووکى كۆرس: ماستەمر ئەدەب

ناوى مامۆستا: د. سۆران مامند عبد الله

سالى خویندن: ٢٠٢٣ - ٢٠٢٤

کۆرسبووک

Course Book

ریازه ئەدەبیەکان	۱. ناوی کورس
سۆران مامند عەبدۇللاھ	۲. ناوی مامۆستای بەرپرس
کۆلۈزى زمان بېشى زمانى كوردى	۳. بىش / كۆلۈز
ئىمیل soran.abdullah@su.edu.krd	۴. پەسيونى
۳سەعات	۵. يەكمەن خويىندىن (بە سعادت) لە ھەفتەمەك دا
۶سەعات	۶. ژمارەتى كارکىرىدىن
من سۆران مامند بەدالى مامۆستا لە بېشى كوردى، كۆلۈزى زمان لە سالى ۲۰۰۵ - ۲۰۰۶ بەكالۈر يۈسم لە زمان و ئەدەبى كوردى زانكوى سەلاحدىن كۆلۈزى زمان وەرطىرتووه بە پلەي دوووم لە ۲۰۰۹ وەكى موعيىدە دامەزراوم لە ھەمان كۆلۈز، وە لەسالى ۲۰۱۲ - ۲۰۱۳ لە خويىندى ماستەر لە كۆلۈزى زمان لە پىپۇرى ئەدەبى كوردى وەرطيرام ، لە سالى ۲۰۱۴ بروانامە ماستەرم وەرطىرتووه لە كۆلۈزى زمان، پاش ماستەر بۇ ماوهى دوو سال وانى كوردوڭلۇزىم ووتوه لە كۆلۈزى ئەندىزىيارى ، وە لە سالى ۲۰۱۵ نازناۋى زانستىم وەرطىرت، نازنىشام بۇو بە مامۆستايى يارىدەدر . بابەتى ئەدەبى طفتۇطۇرى ئەكادىمى بە قۇناغى يەكى بېشى كوردى و رىيازه ئەدەبىەکان بە قۇناغى سىيى كوردى، رەخنه و ئەمەش جەطە لە بەشدار يېكىنى چەندىن سەمینار و وۇرك شۆپ. ھەمروهە با ماوهى (۵) سالە وانە (ئ.ھاواچەرخ و ئ. فولکلۇر و وەرطىرن و داراشتىم كۆلۈزى لە پەروەردەي مەخمور دەلىمەوە.	۷. كۆدى کورس ۸. پروفایلی مامۆستا
پىناسەتى رەخنه و چەمك و زاراوهى رەخنه ، سەرھەلدانى رەخنه تىۋىرى، سەرەدەمى كۆن و نوا سەرەدەمى رېنسانس، سەرەدەمى زانستى و نازانستى، مېتودە كۆنکانى رەخنه و مېتودە نوېيەكانى رەخنه : بىنیادىطەرى، تىۋىرى وەرطىرن، تىۋىرى ھەلۇشانطەرى، سۆسىۋەلۇزى، رەخنه فېمىنیسى .	۹. وشە سەرەكىيەکان
دەرسەكمەم رەخنه تىۋىرىيە لەم دەرسەدا باسى زاراومو پىناسەتى نادەبى ھاواچەرخ، مېزۇوو سەرھەلدانى ئەدەبى نوى و ھاواچەرخ دەخوپىن لەتەل مېزۇو و ھۆكارمەkan و خاسىيەتكانى سەرھەلدانى ھەرىيەك لە نوېيۇونەوە و پاش نوېيۇونەوە ھەرىيەكەيان بە تەنبا شىدەكەينو لەتەل نمونة بىر ھەرىيەك لە مېتودە كۆن و نوېيەكانى رەخنه .	۱۰. ناومەركى كشتى كورس:
دەرسەكەم رەخنه تىۋىرىيە لەم دەرسەدا باسى زاراومو پىناسەتى نادەبى ھاواچەرخ، مېزۇو سەرھەلدانى ئەدەبى نوى و ھاواچەرخ دەخوپىن لەتەل مېزۇو و ھۆكارمەkan و خاسىيەتكانى سەرھەلدانى ھەرىيەك لە نوېيۇونەوە و پاش نوېيۇونەوە ھەرىيەكەيان بە تەنبا شىدەكەينو لەتەل نمونة بىر ھەرىيەك لە مېتودە كۆن و نوېيەكانى رەخنه .	۱۱. ئامانجەكانى كورس :

ناساندندی هریمهک له تیوره کون و نوییهکانی رمخنه ئاسقى بیرى قوتاپیان فراوان بیت هەردەقىکى ئەدەبی بىتە ژیز دەستى بزانیت شىپكاتمۇه ئايا ئەدەبى مىلەتەكەمە ئەولەكەمە مىلەتەكەنی تر جۆنە جياوازى چىيە، وە لە رووی تیورەكەنی رمخنه بناسىت.

١٢. ئەركەكانى قوتابى:

ئامادەبۇنى قوتابى بە بەرەۋامى بەشدارىكىن لە واندا بە پرسىارو طفتۇ طو كردن دروستكىرىنى راپورت و سەمىنار بەشدارىكىن لە تاقىكىرنىمۇ.

١٣. رېطلاكانى وانە طوتەمۇ:
داناشو ، تەختە سېپى ، بەكارەھەتىم

٤. سىستەمىي ھەلسەنغاندان:

نمرە كۆششى سالانە (٤٠) كە بەم شىۋىمە دابەش دەكىيەت:

ھەر تاقىكىرنىمەك لەسەر ٢٠ نمرە دەبىت، ١٠ نمرە دىكەش تاييەت دەكىيەت بەچالاکى ناو پۇل وەك طفتۇ طو و سەمىنار لەسەر بابەتكە لەمەتمە ئامادەبۇنى قوتاپیان لەناؤ پۇلدا (٦٠) نمرە كە دەمینىتەمۇ بۇ كوتايى سال.

٥. بەرئەنjamەكەنەن فىرباون:

ئامانجى سەرەكى كۆرسەكە ناسىنىنى چەمك و پىتاسەمى تیورى رمخنه و سەرەمەلەن و مىتودە كون و نوییەكەنی رمخنه

٦. لىستى سەرچاوه كان:

١، بابەك ئەحمدەدى، رەخنەي ئەدەبىدەزگای نما، ھەولىر.

٢- دەقى ئەدەبى چىزۋەئەدگار، فوئاد رشيد، دەزگای ئاراس، ھەولىر.

٣- رەخنەي ئەدەبى قوتاپخانەكانى، د. عبدالخالق يعقوبى، دەزگای ئاراس، ھەولىر.

٤- سىماكانى تازەكىرنەوە لەشىعرە كوردىدا.

٥- نويىكىرنەوە لەشىعرە كانى دىلاندا. د. دلشاد على.

٦- فۆرمى نوى شىعرى ھاواچەرخى كوردىدا، پەروين عبد الله. نامەي دكتۆرا.

٧- رەخنەي ژىنگەبى لەشىعرى ھاواچەرخى كوردىدا. د. سۆران مامند.

٨- سىماتازەكان لە پۆمانى كوردىدا. د. كارزان محسىن قادر.

٩- كارىگەرى گۈوبى وېران لە ئەدەبى ھاواچەرخى كوردىدا.

١٧. بابەتكەن:

ناوى مامۇستاي وانھېيىز

ناوى مامۇستاي: سوران مامند عبد الله

نامەتەكەن	نامەتەكەن
سەرەتايىكەن دەربارەي نويىكىرنەمۇ	١
چەمك و زاراوهى نويىگەرلى	٢
كىشەيى كون و نوى	٣
چەمك و زاراوهى دوايى نويىگەرلى	٤
مۇنۇرەنە و پۇست مۇنۇرەنە	٥
ھۆكەر مەكتەنى نويىپۇنەمۇ و تازەگەرلى ئەدەبى جىھانى و كوردى	٦
تاقىكىرنەمۇ مەتىئىم	٧
گۈوبى روانگە و كفرى كەركوك-	٨
گۈوبى هەرەھەن- ئاكىرى- پېشەرەو - وېران... تاد	٩
شىعرى ھاواچەرخى كوردى و بەجىھانى بۇون	١٠
ناوەرۆك لە ئەدەبى ھاواچەرخى كوردى	١١
فۇرم و تاييەتەنەنەيەكەنی ئەدەبى ھاواچەرخى كوردى	١٢
بەرئەنjamەكەنەن فىرباون	١٣

	پهخشانه شیعر- رۆمانه شیعر- مۆبایلە شیعر- ئەدبىي ئەملىكتۇزۇنى- ھايکۈي شىعري	١٤
		١٥
		١٦
		١٧
		١٨
		١٩
		٢٠
		٢١
		٢٢
		٢٣
		٢٤
		٢٥
١٨. بابەتى پراكتىك (ئەطھر ھېبىت) ھەمو بابەتكان لەكتاتى باس كردنى تىۋىرىدا بە نمونەي پراكتىكى روون دەكىيتەوھ.		
١٩. تاقىكىرنەوەكان :		
١. بىناسەي ئەھۇ زاراوانەي خوارەوە بکە ؟ نوىگەمرى - پاش نوىگەمرى - ئەدبىي ئەملىكتۇزۇنى. ٢. چۆن سەرتاكانى لە ئەدەبىي ھاواچەرخى كوردى دىار دەكەيت ؟ ٣. پەسپەندى نىۋان ئەدەب و زانستەكانى تر چىيە ؟ ٤. باسى ھايکۈي شىعري بکە بىكىشتى و لاى شاعيرانى كورد چۆن بەكارھاتووه ؟ ٥. ئەم بۇشاييانەي خوارەوە بە وشەي طونجاو پربكەرەوھ؟		
٢٠. تىبىنى تر: لىرە مامۆستاي وانبىئىز دەتوانىت تىبىن و كۆمەنتى خۆى بنوسىت بۆ دەولەممەندىكەنلىقى پەرتووكەكەي .		
٢١. پىداچۈونەوەي ھاولى		
ئەم كۆرسىبۇوكە دەبىت لەلايەن ھاولەتلىكى ئەكاديمىيە سەير بىرىت و ناوەرۇكى بابەتكانى كۆرسەكە پەسەند بەكت و جەند و وشەيەك بنووسىت لەسەر شىاوى ناوەرۇكى كۆرسەكە و واژووئى لەسەر بەكت. ھاول ئەم كۆرسىيە كە زانيارى ھېبىت لەسەر كۆرسەكە و دەبىت پلەي زانستى لە مامۆستا كەمەنەر نەبىت .		